

ca. 30 kr. pr. ha svarende til 90 mill. kr. for landbruget som helhed. Efter oplysninger fra konsulenter kan den gennemsnitlige private udgift sættes til 300 kr. pr. ejendom svarende til ca. 50 mill. kr. i alt. Den samlede indgående afgift vil herefter andrage ca. 14 mill. kr. fordelt med 9 mill. kr. på driften og 5 mill. kr. på privat.

b) *Telefon*. Udgiften hertil kan anslås til ca. 500 kr. pr. ejendom eller ca. 80 mill. kr. for det samlede landbrug. Udgiften fordeles normalt med halvdelen på drift og halvdelen på privat, hvilket giver en afgift på ca. 4 mill. kr. hvert sted.

c) *Vedligeholdelse af stuehuse*. Den samlede udgift til vedligeholdelse af bygninger udgør ca. 180 mill. kr. Disse 180 mill. kr. er ikke i statistikken fordelt på henholdsvis driftsbygninger og stuehuse, men en sådan fordeling foreligger for nybyggeriets vedkommende, og den viser, at stuehusene tegner sig for ca. $\frac{1}{3}$ af det samlede byggeri. Det må være forsvarligt at foretage en tilsvarende fordeling af udgifterne til vedligeholdelse, hvilket giver en samlet udgift til vedligeholdelse af stuehuse på ca. 60 mill. kr. svarende til en indgående afgift på 6 mill. kr.

d) *Biludgifter*. Der foreligger ikke statistik over antallet af biler i landbruget, men det skønnes at udgøre ca. 100.000 stk. svarende til halvdelen af de i sognekommunerne indregistrerede personbiler. De årlige udgifter pr. bil anslås til 2.500 kr. (*eksklusive* skatter, forsikringer m. v., der ikke pålægges merværdiafgift) fordelt med halvdelen på de direkte udgifter til benzin, reparation m. v. og halvdelen på afskrivning. Den samlede udgift kan herefter opgøres til ca. 250 mill. kr. svarende til en indgående afgift på 25 mill. kr., der kan fordeles med ca. 10 mill. på driften og ca. 15 mill. kr. på privat.

6. For enkelte blandede driftsmidler som f. eks. diesellole vil det ikke være forsvarligt at opstille en generel regel om fradragsret eller ikke-fradragsret. Disse blandede driftsmidler må regnskabsmæssigt behandles på den måde, at landmanden ved de enkelte køb kan fradrage afgiften i sit afgiftsregnskab, hvorefter den private andel ved regnskabsafslutningen behandles som et „salg“, hvoraf der skal ske afgiftsberigtigelse.

7. Landbrugets forbrug af egne produkter undtages fra afgiftspligten. Landmændenes forbrug af egne produkter udgør ifølge regnskaberne gennemsnitligt ca. 425 kr. årligt pr. person svarende til et samlet beløb på ca. 210 mill. kr. De 425 kr. fremkommer imidlertid som gennemsnit af store variationer fra ejendom til ejendom, af hvilken grund det må forekomme betænkeligt at fastsætte et standardbeløb for dette forbrug. På den anden side vil det ikke for den store part af landmændene — de ikke-regnskabsførende — være muligt for den enkelte at opgøre sit forbrug, der således må hvile på et skøn. Alene dette med de store variationer fra ejendom til ejendom og vanskeligheden med at opgøre den enkeltes forbrug taler for at holde dette forbrug uden for afgiftspligten. Hertil kommer, at landbruget ikke helt kan fritages for en vis dobbeltbeskatning, ligesom landmændene vil blive påført en omkostning ved regnskabsarbejdet og den nedennævnte naturalafønning.

8. Der gives ikke fradragsret for afgiften af indkøbte varer, som anvendes i folkehusholdningen.

Landbruget beskæftiger ca. 60.000 medhjælpere med kost og logi på ejendommen. Udgifterne til naturalafønning af disse andrager ca. 100 mill. kr. fordelt med 75 mill. på indkøbte varer og 25 mill. på forbrug af egne produkter. Afgiften af de sidste, ca. 2,5 mill. kr., bliver intet problem, når forbruget af egne produkter undtages fra afgiftspligten, men afgiften på de indkøbte varer, ca. 7,5 mill. kr., må landmændene udrede.

Ved ikke at give fradragsret for indgående afgift på den driftsmæssige andel af biludgifterne og på indkøb af varer til folkehusholdningen følges lovforslagets § 16, men den afgiftsbelastning og merudgift, som landbrugets produktion derved påføres, opvejes af fradragsretten for den private andel af elektricitet, telefon og vedligeholdelse af stuehuse samt afgiftsfritagelsen af forbruget af egne produkter.

Ovennævnte bestemmelser skal derfor ses i sammenhæng, idet de gennemført i deres helhed som det væsentlige vil forenkle landmændenes regnskabsarbejde samtidig med, at landbruget som erhverv til en vis grad holdes skadesløs for dobbeltbeskatning og omkostninger som følge af merværdiafgiften.